

omkring 400 stk. i en almindelig tændstikæske, hvilket siger lidt om størrelsen og om de problemer, der er for politi og toldvæsen for at finde frem til gemmestederne.

Hvad har man så gjort fra myndighedernes side for at tackle problemet? Ja man har kørt efter det sædvanlige mønster nemlig at lade politiet tage de små narkomaner og mindre forhandlere, medens man har haft svært ved at bevise noget mod de store på grund af de måske utidssvarende efterforskningsmetoder på området. De senere år har man dog fra ansvarlig side nødtvunget erkendt, at narkotikapolitiet måske burde bruge utraditionelle metoder for at komme disse bagmænd til livs, og disse metoder har da også givet gode resultater, men det er et helt andet problem.

Narkomanerne, stofmisbrugerrne, hvad har man så gjort ved dem? Her ligger et meget stort problem, efter min opfattelse, idet man betragter en narkoman som en kriminel og ikke som et sygt menneske, som han vitterlig er. Ganske vist er sygdommen selvforskyldt i første omfang, idet de jo bare kunne lade være, hvilket ofte er hørt under diskussionen vedrørende hjælp til narkomanerne. Faktum er imidlertid, at et menneske, der virkelig er afhængig af »hårde stoffer«, er et sygt og ynkeligt individ, der kun har ét i hovedet, nemlig hvordan man skaffer penge til næste »skud«. Hvis en narkoman ikke får sit »stof« til tiden, begynder nedturen, det vil sige skiftende kulde- og svedeture, rysten over hele kroppen, kvalme, opkastninger, feber, forhøjet blodtryk, kramper og til sidst bevidstløshed, der eventuelt kan ende med dødsfald.

I Danmark er det forbudt at være i *besiddelse* og *forhandle* narkotika uden særlig tilladelse (apoteker m.v.), og det vil sige, at en narkoman, der netop har købt en morfinpille til 90 kr. for de sidste penge af socialhjælpen, ja, han risikerer at blive snuppet af politiet, der har pligt til at fratage ham pillen og sigte vedkommende for overtrædelse af narkotikaloven. Hvis vi tænker os, at nævnte narkoman kommer hjem efter sit ufrivillige ophold hos politiet, ja, hvad skal han så? Der er kun én ting, det drejer sig om nu, og det er at skaffe penge til en ny pille, inden »nedturen« begynder for alvor. Man prøver at låne penge af vennerne, men de har ingen, for de er også narkomaner. Derefter prøver man at ringe til socialkontoret for at få forskud på næste uges socialhjælp og fortæller en rørende historie om, at nu er der ingen mad i huset m.v., m.v., men på socialkontoret kender man et utal af den slags historier, så man lader sig ikke narre. Så er der kun én vej tilbage, for det daglige »stof« skal tilvejebringes, og det er et hurtigt »bræk«, altså tyveri, indbrud, røveri eller lignende, og dette uanset om man er næsten sikker på senere afsløring. Når nævnte

forbrydelse er begået, omsættes varerne hurtigt til narkotika, og dagen er reddet. – Endvidere er der selvfølgelig prostitution, der giver mulighed for at tjene hurtige penge, idet mange anser det for bedre at tage 5 minutter med en utugtskunde, end det er at døje alverdens pinsler på en »nedtur«. Den onde cirkel er dermed sluttet for narkomanerne, idet jo mere »stof« politiet tager fra dem, jo flere ulovligheder bliver de nødt til at lave for at skaffe penge til deres stofmisbrug.

Hvad har man så hidtil gjort for at hjælpe narkomanerne? Man har oprettet en del såkaldte »narkocentre«, hvor narkomanerne kan komme på nedtrapning på frivillig basis, men uden den helt store succes indtil dato. – Nedtrapningerne foregår på den måde, at man prøver at motivere narkomanerne til at holde op med at bruge de »hårde stoffer«, og i stedet får de udleveret metadon fra centret, hvorefter man efter et stykke tids forløb nedtrapper metadontilskuddet, og til sidst skulle narkomanerne være stoffrie. Da det som sagt er på frivillig basis, at narkomanerne deltager i nedtrapningerne, er frafaldet stort, og som politimand har jeg ofte været ude for at træffe en narkoman, der netop var ude for at købe lidt »stof« i byen for at supplere nedtrapningen, og dermed er hele nedtrapningsteorien jo gået fløjten. Andre narkomaner holder hurtigt op, når det begynder at gøre ondt, men en del bliver dog ved til det sidste og bliver stoffri et stykke tid, hvorefter mange begynder igen. Faktum er i al fald, at de påviselige resultater er meget, meget små.

Nævnte nedtrapninger er imidlertid ret eftertragtet, idet mange narkomaner kommer igen og igen, men altså uden det helt store resultat.

Årsagen er der vel ingen der kan påpege med sikkerhed, men at personalet på narkocentrene har gjort et stort arbejde efter bedste overbevisning er helt indiskutabelt.

Der findes ingen offentlig registrering af narkomanerne, idet selv narkocentrene hidtil har nægtet at deltage i en offentlig registrering af de patienter, der kommer til nedtrapning. Når man samtidig ved, at en plads for en narkoman på nedtrapning koster ca. 100.000 kr. pr. år, og disse penge skal skatteborgerne betale gennem bilstandsloven, uden at det offentlige og dermed skatteborgerne har mulighed for at kontrollere, hvordan det er gået med patienterne, ja, så er der flere og flere, der stiller spørgsmålet, om det kan være rimeligt. Skatteborgerne har altså bare at betale og håbe det bedste. Nævnte er vel også en af årsagerne til, at kommunerne har været lidt tilbageholdende med de helt store projekter inden for narkoområdet, idet man jo ingen konkret viden har til rådighed på dette felt.